

EEN ONSCHULDIG DINER

Cécile Tlili

Een onschuldig diner

Vertaald uit het Frans
door Vicky Francken

Wereldbibliotheek

Oorspronkelijke titel *Un simple dîner*

© 2023 Calmann-Lévy

© 2024 Nederlandse vertaling Vicky Francken /

Wereldbibliotheek

Alle rechten voorbehouden

Omslagontwerp Dog and Pony

Auteursfoto © Bruno Levy

NUR 302

ISBN 9789046832592

www.wereldbibliotheek.nl

Wereldbibliotheek maakt deel uit van Park Uitgevers

I

Claudia leunt tegen de muur van de keuken. De hitte, die in de loop van de dag in het pleisterwerk is getrokken, verspreidt zich naar haar heupen, schouderbladen, schouders. Ze laat haar hoofd, dat zo oneindig zwaar aanvoelt, naar voren vallen. Als ze de rode vlekken op haar borst ziet, drukt ze zichzelf nog iets steviger tegen de muur. Het kan haar niets schelen dat haar handen, nog vettig van het marinieren van de kip, vlekken achterlaten op de witte wand.

Je stikt gewoon in deze keuken. Het loopt al tegen achten, maar de zon wringt zich nog steeds tussen de kieren van de luiken door naar binnen, verschroeit haar huid. Of misschien is het de curry die van deze ruimte een stoombad maakt? Wie bedenkt dat dan ook, om bij deze temperaturen zo'n warm en pittig gerecht klaar te maken. Étienne had nog wel gezegd dat een salade zou volstaan.

Étienne loopt op haar af. 'Ze komen er zo aan, Claudia. Neem nu maar een douche.'

Hij is fris en schoon, legt een hand in de hals van zijn partner. Terwijl hij haar slagader voelt kloppen tegen zijn duim, vraagt hij ongelovig: 'Komt dit door het kokkerellen? Neem toch een douche, dat zal je goeddoen.'

Zijn hand glijdt van haar hals naar haar nek, die hij voorzichtig omvat, terwijl hij Claudia subtiel in de richting van de hal en de badkamer dirigeert. Haar smalle hals. De hals van de kip is in de afvalbak beland, samen met het slachtafval. De slager staat erop álles van het beest mee te geven, en altijd aanschouwt ze dan even verbijsterd wat het vlees met de oranjegekleurde huid nog meer behelst: het glanzende, donkere oppervlak van de ingewanden, de kromming van de hals en de klauwen, die niets meer kunnen aanrichten.

‘Ja, ik ga al.’

Claudia’s naakte lichaam in de badkamerspiegel vormt een mozaïek van scharlakenrood en wit. Ze heeft bijna drie uur in de keuken gestaan om deze maaltijd te bereiden. Ze heeft uien gesnipperd, de scherpe geur ervan trok in haar handen, die hun prooi desondanks niet loslieten; wortelen en courgettes in blokjes gesneden; rozijnen laten wellen in lauw water en olie laten knetteren in gloeiend hete pannen. Zodra ze zich een paar minuten kon losmaken van de dampen in de stoofpan, liep ze heen en weer door het appartement, op zoek naar een kussen dat ze recht kon leggen of decoratie die ze een nieuw plekje kon geven. De tafel ziet er piekfijn uit, keurig als een poppeneethoek. In de woonkamer heeft ze op verschillende plekken schaalpjes met pistachenoten en olijven neergezet.

Claudia draait de mengkraan van de douche naar koud, in de hoop dat de ijskoude straal samen met haar zweet dat naar kerrie en knoflook ruikt, ook die lelijke

rode vlekken wegspoelt. Ze kijkt hoe het water tussen haar borsten door stroomt, over haar buik die al een beetje begint te bollen, via haar benen het afvoerputje in. Ze staart naar de meanderende loop van de bloedvaten onder de doorschijnende huid van haar voeten en voelt een vage schaamte opwellen. Bij haar eerste echte ontmoeting met de vrienden van Étienne had ze de perfecte gastvrouw willen spelen. Vol overgave nam ze die rol op zich, zonder er ook maar over na te denken. De encenering moest tiptop in orde zijn, het diner overheerlijk en nu was het aan haar om zich mooi te maken. Dat was natuurlijk wat Étienne eigenlijk van haar verwachtte. Met ‘Neem toch een douche, dat zal je goeddoen’, bedoelde hij eigenlijk: ‘Maak je toonbaar, dof je op, zorg dat je niet uit de toon valt.’

De wrijving van de handdoek schuurt haar vel. De koude douche heeft het rood uit haar wangen getrokken, maar dat komt alleen nog duidelijker terug nu ze denkt aan de naderende ontmoeting. Claudia ritst haar zwarte jurk dicht. Ze maakt zich op en probeert de donkerrode vlekken die op haar gezicht blijven verschijnen te laten verdwijnen onder een laagje foundation. Ze twijfelt of ze zich nog een keer zal wassen – ruikt ze daar nou nog een vleugje kerrie, onder de verbenageur van de zeep? – maar het is al te laat, hun gasten komen zo.

Ze bekijkt zichzelf in de badkamerspiegel en ziet zichzelf zoals de vrienden van Étienne haar zullen zien: een bleek en onhandig meisje, een meisje dat niets te zeggen heeft, een meisje dat hij waarschijnlijk alleen heeft uit-

gekozen omdat ze goed is in het huishouden en omdat de kans klein is dat ze hem zal overschaduwen. Plichtsgetrouw en onnozel heeft ze al haar energie gestopt in het benaderen van deze karikatuur, en daarmee in het tonen dat ze het tegenovergestelde is van wat zij zijn, en wat zij zelf had willen lijken: altijd gehaast, veel te druk met werk, geen vijf minuten over om zich met praktische zaken bezig te houden, opgezogen door de wervelwind van het Parijse zakenleven.

Ze had zich moeten voorbereiden op wat ze tegen hen zou zeggen, hoe ze zich aan hen zou voorstellen. Ze had zich op haar eigen personage kunnen richten, in plaats van zich met hart en ziel op het decor te concentreren.

Claudia, de onzichtbare. Kon ze die veelgehoorde omschrijving maar letterlijk waarmaken: verdwijnen, zichzelf onzichtbaar maken, de confrontatie met nieuwsgierige of onverschillige blikken uit de weg gaan en zichzelf het ongemak besparen van het waas van verveling dat ze in de ogen van haar gesprekspartners zou zien verschijnen zodra ze ook maar een paar woorden zou zeggen. Ze heeft natuurlijk altijd nog de mogelijkheid om te zwijgen: zwijgen, glimlachen en schateren om de grappen van de anderen. Maar ze weet dat ze haar daar nog harder om zullen veroordelen: Claudia die niets toevoegt, die er niet toe doet.

Ze gaat bij Étienne op de bank zitten. Hij bladert door wat documenten die hij van zijn werk heeft meegenomen. Zonder op te kijken trekt hij Claudia tegen zich aan, zijn hand groot genoeg om de helft van de ribben-

kast van zijn partner te bedekken. Zijn vingers spelen piano op en tussen haar ribben. Zwart, wit, zwart, wit. Op de melodie van Claudia's vertwijfelde hart. Ze twijfelt of ze hem zal vragen iets over Johar en Rémi te vertellen, wat ze zoal doen naast hun werk, wat ze leuk vinden. Ze heeft misschien nog tijd om zich voor te bereiden op het gesprek. Maar dat zou Étienne vast niet begrijpen, hij zou verbaasd opkijken van de contracten die hij zit te lezen en voorstellen dat ze hun die vragen zelf zal stellen.

Omdat Claudia niet stil kan blijven zitten, staat ze op en loopt terug naar de keuken. Onderweg, in de spiegel van de woonkamer onder een gipsen kroon van fruit en wijnstokken, werpt een meisje in een zwarte jurk haar een blik toe vanonder haar bruine lokken: een vuurbal op de plaats van haar gezicht.

Johar wandelt door de avondlucht. Ze heeft haar chauffeur gevraagd om haar wat eerder af te zetten, nog een paar straten verwijderd van het appartementencomplex waarin Étienne woont. Ze heeft behoefte aan een frisse neus voordat ze zich een avond lang opsluit. Ze slentert, maakt geen haast om naar dat diner te gaan waar ze helemaal niet op zat te wachten en wat haar nu al tegenstaat. Ze neemt de tijd om de geur van deze zomeravond op te snuiven. De lanen zijn hier breed. Sommige ramen hebben gestreepte luifels die zachtjes deinen op een briesje. Naast het geluid van haar stappen hoort ze het ruisen van de bomen, hun bladerdak vormt een beschermende boog boven haar hoofd.

Hier is het dan: de Boulevard Raspail. Ze staat aan de voet van het appartementencomplex waarin Étienne woont. Johar gaat op een bankje zitten en haalt diep adem. Er zijn grijze strepen verschenen in de lucht. De wind speelt met de droge bladeren, een warme bries strijkt over haar lippen. Er zou eigenlijk een storm moeten losbreken, waarbij de regen de benauwde eind-augustuslucht zou klaren, en tegelijkertijd het zweet en de vermoeidheid van de dag zou wegspoelen. Ze legt haar

hoofd in haar nek. Het loof van de platanen vormt okerkleurige geometrische uitsneden tegen de blauwe achtergrond van de lucht, die haar doen denken aan de viewmaster uit haar jeugd. Ze vertelt zichzelf dat het verborgen beeld – als ze maar lang genoeg naar de abstracte motieven blijft kijken, net zoals toen – vanzelf wel in reliëf zal verschijnen.

Op dit bankje zou ze graag de avond doorbrengen, om te kijken naar de film van de stad. Want zo ziet ze de stad eigenlijk nooit meer. Ze verlaat het monster van graniet en beton waar ze werkt voor de warmte van een auto die haar terugbrengt naar haar grote appartement in de westelijke buitenwijken van Parijs. Ze komt thuis, neemt een douche en treft soms Rémi aan – treft vaker niemand aan, omdat hij het wachten beu is en de deur uit is, of omdat hij al slaapt.

Ze maakt ook nooit meer een nachtwandeling. In het zakendistrict dat het decor van haar leven is geworden bestaat de nacht gewoon niet. Het ruikt er niet zoals 's nachts en passen vertragen nooit. Het grijs is zo alomtegenwoordig dat het de heldere zomeravonden aan het zicht onttrekt. Die paar zieke bomen, met hun wortels die worden vermalen door de lelijke kiezen van baksteen, proberen zich aan je blik te onttrekken, alsof ze zich schamen dat ze de monotonie van de anorganische stad doorbreken. Johar ziet ze niet eens meer. Ze loopt met haar hoofd gebogen over straat, onder het geklik van haar vierkante hakken – te smal, ze zouden zo tussen de granieten platen blijven steken, ze kan haar enkels wel

breken. Zoals alle vrouwen daar loopt ze rond in een donker pak, haar haren gladgestreken. Haar blik nooit omhooggericht, naar de top van de torens van staal en glas. Met haar oortjes in rent ze van de ene afspraak naar de andere.

Johars volle billen vormen een comfortabel kussen op het bankje. Tijdens de vakantie is ze aangekomen. Te veel gesnoept. Ze houdt zichzelf voor dat het helse ritme van haar werkdagen één voordeel heeft, namelijk dat het haar uit de buurt van zoete verleidingen houdt. Ze zou graag haar benen optrekken en haar knieën tegen haar borst drukken, in die puberachtige houding waarvan ze niet wist dat haar lichaam die zich nog herinnerde. Maar haar pak zit te strak. Het was het enige pak dat ze vanochtend nog paste en eigenlijk te warm voor dit seizoen, maar het had haar geschikter geleken voor de lunch met Carl, haar baas, dan de jurken die haar zomerse rondingen niet meer kunnen verbergen.

Ze zal op dieet moeten. Eigenlijk is ze vandaag ongewild al begonnen: tijdens de lunch was ze zo nerveus dat ze geen hap door haar keel kreeg. Nu heeft ze het warm en honger. Op dat bankje aan de Boulevard Raspail wordt ze overspoeld door vermoeidheid. Johar denkt dat ze nooit meer zal kunnen opstaan. Ze weet dat ze duizend dingen te doen heeft – zoals zich haasten naar dat etentje waarvoor ze inmiddels al onbeschoft laat is, nadenken over de beslissing die Carl haar vroeg te nemen en hem opbellen om hem haar antwoord mee te delen. Maar ze laat dit alles van zich afglijden en geeft zich nog

even over aan de geruststellende lethargie die zich van haar meester maakt.

Johar neemt de tijd, probeert tijd te rekken. Tegen de rugleuning van het bankje gedrukt, voelt ze hoe warm en plakkerig de lucht is. Ze maakt een kleine handbeweging, alsof ze probeert de benauwde zak door te prikken die het onweer in de lucht om haar heen heeft opgeblazen. Ze luistert naar de geluiden van stappen op het asfalt en maakt daar een raadspelletje van: wie zou er zo'n vlotte en vrolijke tred kunnen hebben? Dan draait ze zich langzaam om en vergelijkt de daadwerkelijke passant met de persoon die ze zich bij diens passen heeft voorgesteld. Ze verbeeldt zich dat ze is veranderd in een uil die gewiegd door de wind in de takken de mensen aanschouwt.

Om haar heen bruist de Boulevard Raspail van het serene en welgemanierde leven. Uit de gebouwen aan de straat komen stellen die gekleed zijn alsof ze naar de kerk gaan. Johar stelt zich voor dat ze door haar oren te spitsen het geroezemoes zou kunnen opvangen van het gesprek dat in het appartement van Étienne inmiddels zonder haar moet zijn begonnen. Ze zullen het wel hebben over kunst en cultuur en reizen, met zo'n tevreden grijns op hun gezicht. Tijdens de taxirit had ze het Rémi kwalijk genomen dat hij erop had gestaan dat ze naar dit diner zou komen, maar nu houdt ze zichzelf voor dat ze juist met dank aan die uitnodiging van deze gestolen momenten kan genieten – het zijn voorlopig waarschijnlijk de laatste. De laatste momenten voor haar duik in het diepe.

Als ze dat op dit bankje nou maar eens even kon ver-
geten. Nog even genieten van dit moment, onder de
takken van een plataan. Nog even met haar uilenogen
het pulseren van de stad bestuderen.

Haar telefoon trilt. Rémi. Het is kwart over negen.
‘Geen zorgen,’ typt Johar als antwoord op het berichtje
van haar man, ‘ik kom eraan.’

Claudia hoort het geklik van hakken die de trap opkomen. Ze drukt op de knoop die ze in haar maag voelt ontstaan.

Rémi is er inmiddels al even, maar ze is erin geslaagd om na die eerste beleefde uitgewisselde zinnen haar toevlucht te zoeken in de geruststellende eenzaamheid van de keuken. Hij merkte natuurlijk gelijk haar rode wangen op, maakte er een grapje over en deed alsof hij zich ongemakkelijk voelde dat hij hen had betrappt, Étienne en haar, tijdens een felle ruzie – of midden in een vrijpartij, dat begreep ze niet precies. Te gevat of te vulgair voor haar, maar ze vroeg hem niet om het nog eens te herhalen, ze lachte gewoon maar, terwijl ze voelde dat ze zo rood werd als een biet.

In feite heeft ze niets meer te zoeken in de keuken. De maaltijd is klaar. Door de glazen pui die de keuken van de woonkamer scheidt, kan ze de twee mannen zien die haar afwezigheid geen probleem lijken te vinden. Ze glipt achter de bar die het vertrek in tweeën deelt, opgelucht dat ze nu uit zicht is, en doet dan nog een paar stappen achteruit, tot ze met haar rug de vertrouwde warmte gevonden heeft van de muur die grenst aan het

raam. Het schaakbordpatroon van zwarte en witte tegels strekt zich uit van haar voeten tot aan de pui. Ze heeft al verloren, dame zonder verdediging.

Ze probeert zich te laten wiegen door de melodie van de stemmen van de twee mannen, te vergeten dat Johar er zo aankomt, en dat ze weldra zal worden ontmaskerd. Ze hoort vooral de stem van Étienne: scherp en nasaal. Rémi slaakt alleen af en toe een korte, enthousiaste kreet. Net een keffertje, denkt Claudia. Ze luistert naar hun gesmak na elke teug van de whisky die Rémi heeft meegebracht. Kon zij haar angst maar laten oplossen in alcohol.

Voordat ze zich weer had opgesloten in haar schuilplaats, toen ze de twee mannen hun glas bracht, had Étienne in een achteloos gebaar van bezitterigheid haar pols gegrepen. Hij toonde haar zijn gezicht met de onweerstaanbare lijnen en welvingen, en had haar in het voorbijgaan de schittering van zijn vlotte glimlach geschonken. Ze vroeg zich af of hij lachte om haar angst, die steeds zichtbaarder werd nu Johar er bijna zou zijn – of dat hij op deze manier probeerde te verhullen dat hij zich genereerde voor de terughoudendheid van zijn vrouw.

Aan haar vorige en enige ontmoeting met Johar bewaart Claudia alleen de herinnering van een luide en schorre lach, die een spleetje tussen haar voortanden onthulde. Haar herinnering aan de rest van die avond is opgegaan in een dichte mist. Ze weet niet of die daar met terugwerkende kracht is beland, met dank aan haar eigen brein, om het pijnlijke verloop van die avond te

verdringen – of dat het daadwerkelijk haar hoofdpijn die avond was die ervoor heeft gezorgd dat alles daarna nogal vaag is.

Dat was aan het begin van haar geschiedenis met Étienne, iets langer dan twee jaar geleden. In de tijd dat hij nog niet had besloten dat hij haar maar liet begaan als ze weer eens wegvluchtte van verlegenheid. In de tijd dat hij nog verliefd genoeg leek, of op zijn minst trots genoeg dat hij haar had kunnen veroveren, om erop te staan dat ze zijn vrienden zou ontmoeten. Met hetzelfde doorzettingsvermogen waarmee hij destijds zijn jonge fysiotherapeute had overtuigd om iets met hem te gaan drinken, daarna een hele avond met hem door te brengen en nog later bij hem in te trekken, had hij haar overgehaald om hem te vergezellen naar de verjaardag van een van zijn vrienden in een Parijse bar. Claudia had zichzelf er gedurende die dag van overtuigd dat het in een groter gezelschap gemakkelijker zou zijn om onopgemerkt te blijven, ze had gehoopt een donker hoekje te vinden waarin ze rustig kon wachten tot de uren verstreken. Aan het eind van zijn werkdag had Étienne haar thuis opgehaald, ze waren een van de laatsten die aankwamen. Met één blik in de rondte had ze begrepen dat haar idee om zich hier ergens te verstoppen te naïef was geweest. Nergens een bank om in weg te zakken, alleen vier sta-tafels die al bestormd en bezet waren. Overal stonden groepjes mensen, met hun hoofden dicht bij elkaar of hun glazen champagne tegen elkaar geklonken. Hard pratend om de muziek te overstemmen grepen ze de

obers die rondliepen met dienbladen vol met goudkleurige lekkernijen bij hun elleboog.

Étienne, die uiteindelijk meer zin had om zich te vermaken met zijn vrienden dan om met Claudia rond te paraderen, had haar letterlijk in de armen van Johar gedreven, waarna hij zich bij een groepje voegde dat hem met opgewonden gejoel had onthaald. Ter introductie had hij, om het kabaal te overstemmen, tegen de twee vrouwen geschreeuwd: ‘Claudia, dit is Johar, ik heb je over haar verteld, ze is de vrouw van Rémi. Jullie zullen het samen vast goed kunnen vinden. Johar is briljant en authentieker dan alle meisjes die ik ken.’

Over mij valt niets te vertellen, had Claudia gedacht.

Johar had Claudia bij haar schouder gegrepen, en in de spontaniteit van die omhelzing, in de oprechtheid van die lach met een beetje te veel ruimte tussen de voortanden, had een bijna moederlijke warmte gezeten, waar Claudia zich in eerste instantie graag in had willen nestelen.

‘Claudia, Claudia, eindelijk een gezicht bij de naam die ik zo vaak gehoord heb! Ik begon al te geloven dat Étienne je voor ons verborgen hield, maar ik begrijp nu waarom: hij heeft een schat gevonden!’ had Johar uitgeroepen, waarna ze in een overdreven lachbui uitbarstte.

Met een dwaas vertrouwen had Claudia naar die mooie woorden geluisterd, omdat ze geloofde dat ze er iets oprechts in hoorde. Met dezelfde weerloosheid als toen ze had gedacht liefde en misschien zelfs bewondering in de ogen van Étienne te zien, met dezelfde ijdelheid

als toen ze had geloofd dat hij haar had uitgekozen omdat hij doorzag welke ruwe diamant er onder die lagen van verlegenheid en terughoudendheid schuilging, had ze gedroomd dat Johar haar wel zou kunnen lezen. Een ogenblik had ze gedroomd dat ze zich voor haar zou kunnen openstellen.

Vervolgens liep er een man naar hen toe die een paar woorden in Johars oor sprak, waarna zij uitriep: ‘Wat? Wat?!’ Eerst leek het alsof ze haar ter verantwoording riep. Claudia, die niet had begrepen of Johar het hem liet herhalen omdat ze het niet had verstaan of dat ze haar verbazing uitdrukte, had dom geglimlacht, en plotseling had het gebonk van de muziek iets behoorlijk agressiefs gekregen. Johar had haar gezicht volledig naar haar gesprekspartner gedraaid en Claudia’s schouder losgelaten. Claudia’s keel werd dichtgeknepen door een gevoel van verlatenheid, zo belachelijk dat ze er vandaag nog van kon blozen.

Alleen, los van het anker dat ze even in Johar dacht te hebben gevonden, dobberde Claudia droevig rond, midden op die zee van gasten, heen en weer geslingerd tussen de nerveuze obers en de genodigden met een stralende glimlach op hun mond, die nooit voor haar bedoeld was. Claudia had het gevoel dat deze onbekenden haar een beetje meewarig aankeken. Ik ben de enige die hier alleen is, dacht ze terwijl ze onnozel een houding zocht door te doen alsof ze op haar telefoon keek. De verslagenheid van de eenzaamheid maakte plaats voor woede en een gevoel van vernedering, fel en bonkend tegen haar sche-

del. Étienne keek haar natuurlijk niet aan, Étienne die haar had overgehaald om zichzelf vrijwillig aan deze marteling te onderwerpen. En Rémi, die ze al een paar keer eerder had ontmoet, had alleen even naar haar geknikt en geglimlacht, zonder ook maar de moeite te nemen om haar te komen begroeten. Om haar heen leek iedereen zich harmonieus te verplaatsen, in groepjes die gevormd werden of weer uiteenvielen en met klinkende glazen, alsof ze deel uitmaakten van een choreografie die alleen Claudia niet had geleerd. Haar oog viel vooral op het lichaam van Johar, zonder twijfel volumineuzer dan het hare, hoe dat zich vloeiend voortbewoog, schijnbaar ongevoelig voor botsingen door haar beschermende ronde vormen en de helm van haar volle bruine haar. Regelmatig hoorde Claudia hoe ze in lachen uitbarstte, waarbij ze haar niet durfde aan te kijken, bang dat die vrouw zou begrijpen dat zij, sinds hun korte woordenwisseling, geen enkele andere gesprekspartner gevonden had en dat ze medelijden met haar zou krijgen.

Ze had zichzelf daarna beloofd om zich niet meer mee te laten tronen en ze had stelselmatig geweigerd in te gaan op alle uitnodigingen die nog volgden, met een vastberadenheid waarvan Étienne niet wist dat ze die bezat. Hij kon gaan waar en wanneer hij maar wilde, maar zonder haar. En dat had hij gedaan.

Ze had geprobeerd zich net zo ferm te verzetten toen Étienne een paar dagen geleden aankondigde dat hij Rémi en Johar had uitgenodigd voor een diner. Hij had nog nooit iemand uitgenodigd sinds ze samenwoonden.